

7478
12/04 2018

10/2783

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de son yıllarda pek çok ilde açılan şehir hastanelerinin yapısal sorunlarının araştırılması ve sağlık hakkı kapsamında bu sorunun çözümüne ilişkin hususların tespiti amacıyla Anayasa’nın 98 inci ve İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

1

Saadet BECEREKLİ

Batman Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Türkiye’nin pek çok yerinde şehir hastanelerinin açılması gündeme gelmiş olup, şehir hastanelerinin yapım sürecindeki usulsüzlüklerden çalışanlarının güvencesiz çalıştırılmasına, hekim sayısındaki eksiklikler ve hastanelerin şehir dışında olmasından ötürü hastaların ulaşımında çektiği sıkıntılara değin pek çok sorun da beraberinde tartışılmaktadır.

Şehir hastanelerinin, şehrin ulaşım koşullarına, hafızasına, köklü hastanelere ve bütçe kaynaklarına zarar verme riskinin yüksek olmasının yanı sıra, hastanelerin devasa hale geldikçe daha iyi hizmet verdiğine dair hiçbir kanıt bulunmamaktadır. Ayrıca Şehir hastanelerinin, yapımından faaliyete başlayana kadar geçen sürede ilgili devlet kurumları ve yapımını üstlenen şirketlerin maliyetleri gösteren raporlarına bakıldığında ciddi tutarsızlıklar olduğu basına yansımıştır.

Oysa sağlığa erişim hakkının öncelikli tutulması, Sağlık Bakanlığına devredilmesi ve sadece sağlık hizmeti verilmesine yönelik olması gerekmektedir. şirketlerin zenginleşmesine olanak sunan bu sistemin halk sağlığına dair bir şey vaat etmediği açıktır.

GEREKÇE

Türkiye'nin pek çok yerinde şehir hastanelerinin açılması gündeme gelmiş olup, şehir hastanelerinin yapım sürecindeki usulsüzlüklerden çalışanlarının güvencesiz çalıştırılmasına, hekim sayısındaki eksiklikler ve hastanelerin şehir dışında olmasından ötürü hastaların ulaşımda çektiği sıkıntılara değin pek çok sorun da beraberinde tartışılmaktadır.

Bu hastanelerden ilk ağılanı Mersin şehir Hastanesi olup, ağılışı son derece gösterişli bir biçimde gerçekteşmiş olsa da beş yıldızlı otel konforunda sunulan hastanede hekim eksikliği oldukça ciddi sorunlara yol açmıştır. Mersin'de ameliyat olanağı bulamayan küçük bir çocuğun acilen Kayseri'de bir hastaneye havale edilmesi kamuoyunda çok tartışılmıştır. Adana şehir Hastanesi ise ağılmasından iki gün evvel hastane temizliği için çalışan iki taşeron işçinin zehirlenmesi ve tüm çalışanların kıyafetlerine takılan çiplerle takip edilmesi vakaları ile gündeme gelmiştir.

En son Nisan 2018'de 32 bin metrekare alan üzerinde 300 yataklı Ödemiş Devlet Hastanesi ağılmıştır. Verilere göre hesaplamalar yapıldığında yatak başına 173.3 bin TL'lik bir maliyet çıkmıştır. Bütün gelişmiş ölkelerde, orta büyüklükteki hastanelerin daha verimli sağlık hizmeti sunduğu kabul edilmektedir. Ödemiş Devlet Hastanesinden örnekle Mayıs 2018'de üç aşamalı ağılacak ve Ankara'da altı hastanenin kapanmasıyla sonuçlanacak Bilkent şehir Hastanesini karşılaştırdığımızda, Bilkent şehir Hastanesi müteahhit şirketin açıklamasına göre 1 milyon 312 bin 349 metrekare kapalı alana 3 bin 804 yataklı olarak kurulduğu belirtiliyor. Sağlık bakanlığı ise 2017 bütçe sunumunda Bilkent şehir Hastanesinin yatak sayısını 3 bin 662, kapalı alanı ise 1 milyon 129 bin 289 metrekare olarak belirtmiştir. Kalkınma Bakanlığı Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) 2016 Raporunda ise Bilkent şehir Hastanesinin toplam yatak sayısının 3 bin 660, kapalı alanının ise 1 milyon 129 bin 289 metrekare olarak görünmektedir. Hazine'nin bedelsiz verdiği binlerce metrekarelik fark ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde şehir hastanelerinin açılması ve mevcut devlet hastanelerinin kapatılması ile başlayan bu süreçte hastaneler inşaat şirketlerine emanet edilmiş durumdadır. Hazine arazisi üzerine yapılan hastaneler ihale verilen şirketler tarafından yapılmakta ve taşeron sözleşmeleri ile personel çalıştırılmaktadır. Bu yeni sisteme göre; Hükümet, ihale yoluyla bir inşaat şirketi ile anlaşarak ona bedava hazine arazisi vermekte ve bu araziye kurulan hastane için Sağlık Bakanlığı 25 yıl boyunca ilgili şirkete kira ve bakım ücreti adı altında ödeme gerçekleştirmektedir. Ayrıca hastane içi ve etrafında yapılacak tüm ticari faaliyetlerin gelirleri de yine şirketin işletmecilik faaliyeti olarak belirlenmiştir. Yani böylelikle alışveriş merkezi biçiminde inşa edilen hastanelerin içinde ve dışında dükkân, otopark, seyyar satıcı alanları da şirket gelirleri arasında yer almaktadır. Şehir hastaneleri için yapılan ilk düzenlemede şirketlerden alınacak hizmetler tarif edilirken “temel tıbbi hizmetler dışında kalan hizmetler” şeklinde tarif edilmişken daha sonra yapılan bir düzenleme ile “ileri teknoloji ve yüksek mali kaynak gerektiren hizmetler” de kapsama alınmıştır. Bu durumda ise görüntüleme ve laboratuvar hizmetlerinin yürütülmesi ile radyasyon onkolojisi gibi ileri teknoloji ve yüksek maliyetli hizmetlerin şirketlere devri ve bu hizmetlerin şirketler tarafından Sağlık Bakanlığına fatura edilmesi gibi riskler söz konusudur.

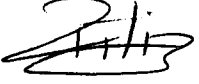
Yakın zaman evvel Mersin Tabip Odası, Mersin Şehir Hastanesinin hizmete açılmasının birinci yılı dolayısıyla “Şehir hastanelerinin sağlık ortamına etkisi” konusunda bir değerlendirme toplantısı düzenlemiştir. Anılan toplantıda Mersin Şehir Hastanesine ulaşımın oldukça zor olduğu, yurttaşların hastaneye ulaşmak için 20 kilometre mesafe kat ettiği, toplu ulaşım ile hastaneye gitmek isteyenlerin 2 araç değiştirdiği ve bunun 60 km mesafeye denk geldiği ifade edilmiştir. Oysa sağlığa erişim hakkının öncelikli tutulması ve hastanelerin yaşam hakkına dair risklerin en aza indirgenmesi bağlamında kentin en merkezi yerlerine konumlandırılması gerekmektedir. Diğer yandan hastanede yangın merdiveni dışında merdiveninin olmaması oldukça dikkat çekicidir.

Hâlihazırda Adana, Ankara Bilkent ve Etlik, Bursa, Elazığ, Eskişehir, G. Antep, Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri, Isparta, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Manisa, Mersin, Yozgat ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (THSK) ve Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Kampusünün sözleşmeleri imzalanmış olup; Ş. Urfa ve Tekirdağ hastaneleri karar aşamasında ve Denizli, Kütahya ve Samsun hastaneleri ise ihale aşamasındadır. İngiltere’de benzer bir sistemin olduğu hususuna dair atıflar ise mevcut şehir hastanelerinin durumu ile örtüşmemektedir.

Zira Türkiye’de öngörülen sistem bin yatak ve daha fazlası şeklinde ve tamamen şirketlere devredilmiş bir oluşumdur. Oysa hastanelerin Sağlık Bakanlığına devredilmesi ve sadece sağlık hizmeti verilmesine yönelik olması gerekmektedir. Şirketlerin zenginleşmesine olanak sunan bu sistemin halk sağlığına dair bir şey vaat etmediği açıktır. 24. Yasama Dönemi’nde, Şehir hastanelerinin kurulmasına dair kanun görüşmelerinde, şehir hastanelerinin bütünüyle sermaye kesimlerine, patronlara büyük kârlar getireceği, hem bedelsiz arazi tahsisi, hem kamunun 25 yıl boyunca hastaneleri kuracak özel şirketlere ödeyeceği kiralar ve ayrıca oradan elde edilecek işletme bedellerinin kamu maliyesini çok ciddi zarara uğratacağı tarafımızca defaatle ifade edilmişti. Üstelik şehir hastanelerinin kamu tarafından çok daha az maliyetle yapılmasının mümkün olduğu ve etki analizleri ile fizibilite raporlarının Hükümet tarafından parlamentoya sunulması gerektiğinin altını çizmiştik. Aradan geçen beş yıllık zaman ve yapılan Şehir Hastaneleri, bu kaygımızın ve talebimizin ne kadar haklı olduğunu kamuoyuna göstermiş durumdadır.

Sonuç itibariyle, faaliyete geçen şehir hastanelerinde sürekli aksaklıkların yaşanması, kamuya maliyeti ve yurttaşların sağlığa erişim hakkına dair ciddi sorunların artması bu sürecin yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu bahisle TBMM bünyesinde şehir hastanelerinin yarattığı sorunların tespiti ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili



Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

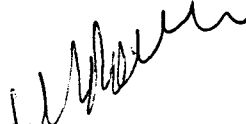


Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

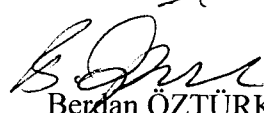


Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mera DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili



Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili



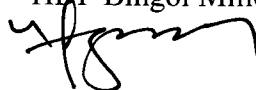
Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili



Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili



Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili



Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili



Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili



İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili



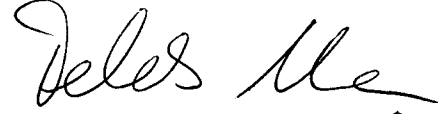
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili



Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili



Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili



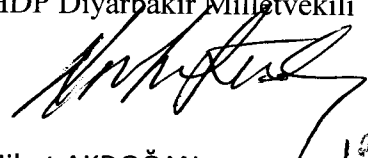
Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili



Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili



Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili



Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili



Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili



Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili

